

ἐπιτροπὴν εἰληφότα, καθάπερ χειροτέχνης παρὰ τοῦ μισθομένου τὴν δημιουργίαν ἐπιτραπείς, ἐπικτητὸν τε καὶ ἐξωθεν τῆς δημιουργίας τὴν δύναμιν εἰληφότα ἐκ τῆς ἀποκληρωθείσης αὐτῷ δυνάμεως κατὰ τὰς ποιάς τῶν ἀστέρων ἐπιπλοκάς καὶ ἀποστάσεις, τῆς εἰμαρμένης ἐπικλωθούσης τοῖς τικτομένοις τὰς ἀποκληρώσεις τῶν ἁγίων. Καὶ τὰ πολλὰ παρατρέχων ἐκ τῶν παρ' αὐτοῦ γεγραμμένων, τὴν βλασφημίαν ἐλέγχει· γῆ καὶ ἀγγέλοις ὁμοίως γεγονότα τὸν ποιητὴν τῶν ἀπάντων, καὶ μηδὲν τῆς πάντων γενέσεως τὴν τοῦ Μονογενοῦς ἀπάδειν ὑπόστασιν· μήτε θεῖον μυστήριον, μήτε ἔθος, μήτε τινὶ τῶν τῆς θεοσεβείας διδασκάλων πειθόμενον πρὸς τὴν τῆς εὐσεβείας εὐρεσιν, εἰ μὴ Μανιχαῖον, Κόλουθον, Ἀρείον, Ἀέτιον, καὶ τοὺς κατ' αὐτοὺς, λῆρον πάντα τὰ τῶν Χριστιανῶν, καὶ παίγνιον τὰ τῆς Ἐκκλησίας ἔθνη, καὶ σεβάσμια ἡγούμενον μυστήρια· μηδὲν τῶν Ἑλλήνων διαφέρων, οἱ μέγαν Θεὸν ὑπερέχοντα τῶν ἄλλων ἐκ τοῦ καθ' ἡμᾶς ὑπέλαβον δόγματος. Οὕτως οὖν καὶ ὁ νέος οὗτος εἰδωολάτρης ὁμοίως κηρύσσει καὶ εἰς Δημιουργὸν καὶ Κτίστην τὸ βάπτισμα γίνεσθαι, μὴ δεδιὼς τὴν ἀρὰν τῶν προσθήκην ἢ ἔλλειψιν ἐν ταῖς θεαῖς ποιουμένων Γραφαῖς· Ἀντίχριστόν τε τοῦτον ἀποδείκνυς, τὸν λόγον πληροῖ.

Κατὰ Εὐνομίου Λόγος IB'. κεφ. ε'. 884—908.

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ IB'. ΛΟΓΟΥ

α'. Οὗτος δὲ ὁ IB'. λόγος τὸν πρὸς τὴν Μαρίαν παρὰ τοῦ Κυρίου ῥηθέντα λόγον, «Μὴ μοῦ ἅπτου· οὕτω γὰρ ἀναβέβηκα», θαυμαστῶς ἐρμηνεύει.

β'. Εἴτα τὴν παρὰ τοῦ μεγάλου Βασιλείου ἐλεγεθεῖσαν βλασφημίαν τοῦ Εὐνομίου, εἰς τὴν τοῦ σκότους μοῖραν τὸν Μονογενῆ ἀφορίσαντος Θεόν, καὶ τὴν τοῦ Εὐνομίου ἀπολογίαν ἥτοι ἀνάλυσιν τῆς παρ' αὐτοῦ ῥηθείσης βλασφημίας ἐκθεμένου, πλείονα ἀπὸ τῆς Ἀπολογίας τὴν αὐτοῦ νῦν βλασφημίαν

τῆς προτέρας ἀποδείκνυσιν· ἐν ᾧ καὶ περὶ τοῦ ἀπροσίτου καὶ τοῦ ἀληθινοῦ φωτός πανσόφως διελέλυθεν.

γ'. Πρὸς τούτοις τὴν εὐαγγελικὴν ῥῆσιν τὴν, «Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ τὴν ζωὴν, καὶ τὸ φῶς», καὶ τὸ, «Ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο», κακῶς ἐπὶ Εὐνομίου· παραδόξως ἡρμήνευσε, καὶ τὴν βλασφημίαν ἀνεσκεύασε, τὴν τε οἰκονομίαν τοῦ Κυρίου διὰ φιλάνθρωπίαν οὐκ ἀδυναμίαν, Πατρός τε συνεργεῖα γεγεννημένην δείκνυσιν.

δ'. Πρὸς τούτοις δὲ πάλιν τὸν Εὐνόμιον τὴν ἀγεννησίαν ἐκ τῶν ἱερογλυφικῶν γραφῶν, καὶ τῆς Αἰγυπτίων μυθοποιίας καὶ εἰδωολατρείας μεμαθηκέναι διελέγχει, Ἀνουβιν, καὶ Ὅσιριν καὶ Ἰσιν τῷ τῶν Χριστιανῶν ἐπείσασοντα δόγματι· καὶ μὴ χάριν τῷ Μονογενεῖ τὸν ἄνθρωπον ἔχειν, ὡς κατ' ἀνάγκην τὰ πάθη δεξάμενον, καὶ μὴ βουλόμενον· καὶ ὡς οὐδὲν τὸ πῦρ τῆς θερμότητος, οὔτε τῆς ῥοῆς τὸ ὕδωρ, ὡς οὐκ εἰς δύναμιν ἐξουσιαστικὴν ἀλλ' εἰς φύσεως ἀνάγκην τὸ γεγονός ἀναφέροντα.

ε'. Εἴτα πάλιν περὶ ἀληθινοῦ καὶ ἀπροσίτου φωτός Πατρός καὶ Υἱοῦ, ιδιότητός τε καὶ κοινότητος, καὶ οὐσίας διεξεληθὼν, περὶ τε γεννητοῦ καὶ ἀγεννητοῦ, ὡς μηδεμίαν ἐναντιότητα κατὰ τὸ σημαίνονμενον ἔχοντος, ἀλλ' ἀντίθεσιν τινα καὶ ἀντιδιαστολὴν ἀμεσίτευτον ἀποδείξας, τὸν λόγον πληροῖ.

Κατὰ Εὐνομίου καὶ ἑτερος IB'. 909.

Ἀντιῤῥητικός πρὸς τὰ Ἀπολλιναρίου. 1124.

Κατὰ Ἀρείου καὶ Σαβελλίου. 1281.

Περὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος κατὰ Μακεδονιανῶν τῶν Πνευματομάχων. 1301.

* Σχόλια εἰς τὸν Κατηχητικόν. λατ. 1335.

* Σχόλια εἰς τὴν Ἑγγαστρίμυθον· λατίν. 1345.

* Σχόλια εἰς τοὺς κατὰ Εὐνομίου καὶ Ἀπολλιναρίου λόγους· λατινιστί. 1351.

* Πίναξ τῶν ἐν τῷ τεσσαρακοστῷ πέμπτῳ τόμῳ περιεχομένων· λατινιστί. 1355.